

Sygn. akt V U 125/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 maja 2018 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Krzysztof Głowczyński

Protokolant: star. sekr. sądowy Magdalena Teteruk

po rozpoznaniu w dniu 15 maja 2018 r. w Legnicy

sprawy z wniosku J. K.

przy udziale zainteresowanego M. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o odstąpienie od określenia zaległości w związku z prowadzeniem działalności przez M. K. z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych

na skutek odwołania J. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 28 listopada 2017 r.

znak (...)

I. **oddala odwołanie,**

II. **zasądza od wnioskodawcy na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. kwotę 500,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.**

SSO Krzysztof Głowczyński

Sygn. akt. VU 125/18

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 28 listopada 2018 r. znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. określił dalsze nie objęte zabezpieczeniem zaległości J. K. i M. K. w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej przez płatnika składek M. K. z tytułu składek:

1) na ubezpieczenia społeczne za okres od listopada 2014 r. do kwietnia 2017 r. w wysokości 13.875,68 zł wraz z należnymi odsetkami liczonymi na dzień 27 listopada 2017 r. w wysokości 2.30,00 zł, tj. łącznie 16.064,74 zł oraz kosztami egzekucji w kwocie 159,06 zł;

2) na ubezpieczenie zdrowotne za okres od listopada 2014 r. do kwietnia 2016 r. w wysokości 6.233,94 zł wraz z należnymi odsetkami liczonymi na dzień 27 listopada 2017 r. w wysokości 953 zł, tj. łącznie 7.346,34 zł oraz kosztami egzekucji w kwocie 159,40 zł;

3) na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od lutego 2015 r. do listopada 2016 r. w kwocie 1.059,56 zł wraz z należnymi odsetkami liczonymi na dzień 27 listopada 2017 r. w wysokości 114,00 zł, tj. łącznie 1.181,54 zł oraz kosztami egzekucji w kwocie 7,98 zł.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podał, że zgodnie z treścią art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, płatnik składek jest obowiązany obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wyjaśnił, że w związku z niedopełnieniem wskazanego obowiązku powstała zaległość z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Zgodnie zaś z treścią art. 26 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa w zw. z art. 31 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych płatnik składek odpowiada całym swoim majątkiem za zobowiązania powstałe z tytułu nieopłaconych składek. W przypadku osób pozostających w związku małżeńskim odpowiedzialność za zaległości z tytułu składek obejmuje majątek odrębny płatnika oraz majątek wspólny płatnika i jego małżonka.

Odwołanie od powyższej decyzji złożyli J. K. i M. K., informując że wnioskodawczyni nie ma nic wspólnego z zadłużeniem jej męża i że nie miała pełnej wiedzy o zaistniałej sytuacji. Podała, iż według jej wiedzy, działalność nie jest prowadzona od maja ubiegłego roku, a w poprzednich miesiącach i latach przynosiła straty, na pokrycie których mąż spieniężył wszystko co miało jakąś wartość. Poza problemami osobistymi i zdrowotnymi, z tego co wiadomo, do likwidacji firmy przyczyniła się agresywna polityka ZUS, która doprowadziła do zerwania wszelkich jego umów z kontrahentami i w efekcie upadłości firmy. Wnioskodawczyni stwierdziła, że nie wyraża zgody na ustanowienie hipoteki przymusowej na mieszkanie co do którego posiada odrębny akt własności i które zamieszkuje córka wnioskodawczyni i płatnika składek.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. wniósł o jego oddalenie i zasądzenie od odwołującej się kosztów zastępstwa według norm przepisanych. Poza przytoczonymi w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji motywami dodatkowo stwierdził, że jej odpowiedzialność za zaległości z tytułu składek, powstałe w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej przez męża wnioskodawczyni, wynika wprost z art. 26 i art. 29 § 1 Ordynacji podatkowej w związku z art. 31 i art. 32 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Wskazując na zabezpieczenie należności składkowych hipoteką przymusową jako cel wydania zaskarżonej decyzji organ rentowy stwierdził, że na dzień 02 lutego 2018 r. jako współwłaściciel nieruchomości, dla której Sąd Rejonowy w Lubinie - V Wdział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o numerze (...), wymienia się odwołującą i M. K., a jako rodzaj wspólności wskazuje się wspólność ustawową majątkową małżeńską. ZUS dodatkowo jeszcze podał, że wcześniej, w dniu 17 grudnia 2014 r. wydał decyzję analogiczną do decyzji zaskarżonej, jednak obejmującą inny okres zadłużenia. Wnioskodawczyni zaskarżyła także decyzję z dnia 17 grudnia 2014 r. i jej odwołanie zostało oddalone wyrokiem z dnia 22 lipca 2015 r. (sygn. akt VU 190/15). Na podstawie decyzji z dnia 17 grudnia 2014 r. organ rentowy ustanowił hipotekę przymusową w celu zabezpieczenia wcześniejszych okresów zadłużenia. O/ZUS wskazał także, że płatnik składek w dniu 02 listopada 2017 r. złożył wniosek o umorzenie należności składkowych, jednak wniosek ten rozpatrzono decyzją odmowną z dnia 26 stycznia 2018 r. Druk ZUS ZWPA wypełniony w dniu 13 listopada 2017 r. wskazuje, że płatnik został wyrejestrowany z dniem 01 maja 2017 r.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej M. K. nie opłacił składek:

- na ubezpieczenia społeczne za okres od listopada 2014 r. do kwietnia 2017 r. w wysokości 13.875,68 zł;

- na ubezpieczenie zdrowotne za okres od listopada 2014 r. do kwietnia 2016 r. w wysokości 6.233,94 zł;

3) na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od lutego 2015 r. do listopada 2016 r. w kwocie 1.059,56 zł.

D o w ó d: w aktach ubezpieczeniowych: wydruki przeglądu danych.

W dziale II księgi wieczystej (...) M. K. i J. K. figurują jako współwłaściciele nieruchomości lokalowej położonej w L. przy ul. (...) (...) - na prawach wspólności ustawowej majątkowej małżeńskiej.

D o w ó d: w aktach ubezpieczeniowych: odpis księgi wieczystej..

W dniu 28 listopada 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wszczął z urzędu postępowanie mające na celu zabezpieczenie należności z tytułu nieopłaconych składek w związku z działalnością gospodarczą prowadzoną przez M. K..

Decyzją z dnia 28 listopada 2018 r. znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. określił dalsze nie objęte zabezpieczeniem zaległości J. K. i M. K. w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej przez płatnika składek M. K. z tytułu składek:

1) na ubezpieczenia społeczne za okres od listopada 2014 r. do kwietnia 2017 r. w wysokości 13.875,68 zł wraz z należnymi odsetkami liczonymi na dzień 27 listopada 2017 r. w wysokości 2.30,00 zł, tj. łącznie 16.064,74 zł oraz kosztami egzekucji w kwocie 159,06 zł;

2) na ubezpieczenie zdrowotne za okres od listopada 2014 r. do kwietnia 2016 r. w wysokości 6.233,94 zł wraz z należnymi odsetkami liczonymi na dzień 27 listopada 2017 r. w wysokości 953 zł, tj. łącznie 7.346,34 zł oraz kosztami egzekucji w kwocie 159,40 zł;

3) na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od lutego 2015 r. do listopada 2016 r. w kwocie 1.059,56 zł wraz z należnymi odsetkami liczonymi na dzień 27 listopada 2017 r. w wysokości 114,00 zł, tj. łącznie 1.181,54 zł oraz kosztami egzekucji w kwocie 7,98 zł.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podał, że zgodnie z treścią art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, płatnik składek jest obowiązany obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wyjaśnił, że w związku z niedopełnieniem wskazanego obowiązku powstała zaległość z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Zgodnie zaś z treścią art. 26 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa w zw. z art. 31 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych płatnik składek odpowiada całym swoim majątkiem za zobowiązania powstałe z tytułu nieopłaconych składek. W przypadku osób pozostających w związku małżeńskim odpowiedzialność za zaległości z tytułu składek obejmuje majątek odrębny płatnika oraz majątek wspólny płatnika i jego małżonka.

D o w ó d: w aktach ubezpieczeniowych: zawiadomienie o wszczęciu postępowania;

decyzja z dnia 28 listopada 2017 r.

W dniu 17 grudnia 2014 r. organ rentowy wydał decyzję analogiczną do decyzji zaskarżonej w przedmiotowej sprawie, obejmującą inny wcześniejszy okres zadłużenia (grudzień 2012 r. - października 2014 r.). Wnioskodawczyni zaskarżyła tę decyzję i jej odwołanie zostało oddalone prawomocnym wyrokiem z dnia 22 lipca 2015 r. (sygn. akt VU 190/15). Na podstawie decyzji z dnia 17 grudnia 2014 r. organ rentowy ustanowił hipotekę przymusową w celu zabezpieczenia wcześniejszych okresów zadłużenia.

D o w ó d: akta sprawy VU 190/15.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1778 ze zm.), płatnik składek jest obowiązany według zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać i opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy.

Przepis art. 26 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (j.t. Dz.U. z 2017 r., poz. 201 z późn. zm.) stanowi natomiast, iż podatnik odpowiada całym swoim majątkiem za wynikające ze zobowiązań podatkowych podatki. Stosownie do treści art. 29 § 1 tej ustawy, w przypadku osób pozostających w związku małżeńskim odpowiedzialność, o której mowa w art. 26, obejmuje majątek odrębny podatnika oraz majątek wspólny podatnika i jego małżonka.

Jakkolwiek przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja Podatkowa odnoszą się do zaległości podatkowych, to zgodnie z treścią art. 31 oraz art. 32 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych przepis art. 26 oraz art. 29 § 1 i § 2 Ordynacji podatkowej stosuje się odpowiednio do należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, na ubezpieczenie zdrowotne oraz na Fundusz Pracy i Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Analizując zgromadzony w sprawie materiał dowodowy Sąd doszedł do przekonania, że brak jest podstaw odstąpienia od określenia zaległości J. K. i M. K. z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, na ubezpieczenie zdrowotne oraz na FP i FGŚP z tytułu działalności gospodarczej prowadzonej przez M. K..

Wskazać należy, że wnioskodawcy nie kwestionowali faktu nieopłacenia przez płatnika składek M. K., wymienionych wyżej należności w wysokości i za okres wskazany w decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 28 listopada 2017 r.

Okolicznością sporną na gruncie rozpoznawanej sprawy było natomiast ustalenie, czy J. K. ponosi odpowiedzialność za wskazane wyżej zaległości. Organ rentowy argumentował bowiem, iż zgodnie z treścią art. 29 § 1 i art. 26 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. odpowiedzialność osób pozostających w związku małżeńskim za zobowiązania z tytułu nieopłaconych składek obejmuje majątek odrębny płatnika oraz majątek wspólny płatnika i jego małżonka. Wnioskodawczyni stwierdziła, że nie wyraża zgody na ustanowienie hipoteki przymusowej na mieszkanie, co do którego posiada odrębny akt własności. Odnosząc się do wskazanego argumentu należy zauważyć, iż przedmiotem zaskarżonej decyzji jest jedynie określenie dalszych nie objętych zabezpieczeniem zaległości wnioskodawczyni i płatnika składek z tytułu nieopłaconych przez niego składek w związku z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą, w nie zaś ustanowienie hipoteki przymusowej.

W tym miejscu należy wyjaśnić również, że brak wiedzy ubezpieczonej co do stanu zadłużenia M. K. nie może stanowić podstawy do jej zwolnienia z odpowiedzialności za zobowiązania publicznoprawne płatnika składek. Możliwość wydania decyzji określającej zaległość małżonków w związku z prowadzeniem przez jednego z nich pozarolniczej działalności gospodarczej z tytułu nieopłaconych składek nie jest bowiem uwarunkowana tego rodzaju okolicznościami.

Mając na uwadze przedstawione okoliczności Sąd, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił pozbawione uzasadnionych podstaw odwołanie.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. i 102 k.p.c., bowiem jak wynika z pisma J. K. funkcjonuje na skraju egzystencji. Wskazana okoliczność uzasadnia zasądzenie należnych organowi rentowemu kosztów w części.